

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 10C/38/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1208203636
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Sobolovská
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1208203636.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Gabrielou Sobolovskou v právnej veci navrhovateľa: H.. S. O., X.. XX. XX. XXXX, B. XX, L., proti odporcom: I. Stavebné bytové družstvo Bratislava II, IČO: 00 169 382, Strojnícka 8, Bratislava, II. SR - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00 166 073, Župné námestie 13, Bratislava, III. SR - Generálna prokuratúra SR, IČO: 00 166 481, Štúrova 2, Bratislava, IV. SR - Ministerstvo vnútra SR, IČO: 00 151 866, Pribinova 2, Bratislava, V. SR - Národná rada SR, IČO: 00 151 491, Námestie Alexandra Dubčeka 1, Bratislava, o zaplatenie istiny 600.099,20 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcom v I. až V. rade súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II sp.zn. 12C/182/2004 sa navrhovateľ Stavebné bytové družstvo Bratislava II návrhom podaným na súde dňa 21.11.2003 voči odporcovi H.. S. O. domáhal zaplatenia sumy 990,11 € (29.828,00 Sk) s príslušenstvom z titulu nedoplatku vyúčtovania nájomného a úhrad za plnenia poskytované za správu bytu. Podaním zo dňa 22.03.2007 doručeným súdu dňa 28.03.2007 podal H.. S. O. v postavení navrhovateľa vzájomný návrh.

Uznesením zo dňa 07.02.2008 č.k. 12C/182/2004-76 súd vylúčil na samostatné konanie vzájomný návrh odporcu zo dňa 22.03.2007 v súlade s ustanovením § 112 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Vzájomným návrhom zo dňa 22.03.2007 podaným na súde dňa 28.03.2007 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia primeraného zadost'učinenia v sume 99.581,76 € (3 mil. Sk) za vyvlastnenia bytu a pivnice a na vydanie hnutelných vecí z bytu a pivnice.

Pôvodne odporca v I. rade a následne aj odporcovia v II. až V. rade s návrhom navrhovateľa nesúhlasili a žiadali súd, aby návrh v celom rozsahu zamietol.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, najmä vzájomným návrhom navrhovateľa zo dňa 22.03.2007 vylúčeným na samostatné konanie, písomným vyjadrením odporcu v II. rade zo dňa 04.01.2013 a 04.12.2013, odporcu v IV. rade zo dňa 07.01.2013 a 10.12.2013, odporcu v V. rade zo dňa 15.01.2012 a 04.12.2013, odporcu v III. rade zo dňa 14.02.2013 a 28.11.2013, odporcu v I. rade zo dňa 10.12.2013, ústnymi vyjadreniami účastníkov konania na pojednávaní konanom dňa 27.06.2014 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Navrhovateľ podal na tunajšom súde dňa 28.03.2007 vzájomný návrh, ktorým sa domáhal od odporcu v I. rade zaplatenia primeraného zadosťučinenia v sume 99.581,76 € (3 mil. Sk) za vyvlastnenia bytu a pivnice a vydania hnutelných vecí z bytu a pivnice.

Uvedený vzájomný návrh zdôvodnil tým, že rodičia navrhovateľa, Mária a Viktor Fekete, boli členmi družstva od roku 1965, ktorí vlastnili v družstve každý ? majetkového podielu vo výške hodnoty ich bytu č. 21 vo vchode na Šalviovej ulici č. 48 v Bratislave, za ktorý popri nájme hradili aj investičný úver družstvu. Byt vyplatili v roku 1991. Zákon č. 42/1992 Zb. umožnil členom družstiev, aby požiadali o vydanie družstevných bytov do ich osobného vlastníctva. Žiadosť bola podpísaná a adresovaná odporcovi v I. rade spolu s manipulačným poplatkom. V prípade ak odporca v I. rade neuzavrel s rodičmi navrhovateľa zmluvu o prevode bytu do osobného vlastníctva podľa § 24 citovaného zákona, ustanovenie § 25 nebolo účinné a oprávnená osoba, t.j. rodičia navrhovateľa, nemali povinnosť hradiť náklady za správu domu. Odporca v I. rade však aj napriek skutočnosti, že zmluvu o prevode bytu do osobného vlastníctva s rodičmi navrhovateľa neuzavrel, si nechal platiť nájom, ktorý svojvoľne zvyšoval. Rodičia navrhovateľa riadne platili nájom do roku 1996, ktorý si odporca v I. rade ponechal bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohatil. Rodičia navrhovateľa sa v zmysle zákona č. 42/1992 Zb. stali vlastníckmi bytu, o ktorý sa mali starať sami, čím rodičia navrhovateľa a ani navrhovateľ nemuseli platiť nájom.

Navrhovateľ bol členom domácnosti v byte od roku 1965. Po smrti rodičov, na základe dohody o užívaní bytu, mohol byť stále platne užívať. Je otázne, či zmena výšky nájmu a nájom boli zo strany odporcu dôvodné. Dôsledkom toho, že odporca v I. rade nelegalizoval právny vzťah uznaním navrhovateľovho vlastníctva k bytu a nebytovým priestorom, bolo, že navrhovateľ nededil byt po smrti rodičov ako nehnuteľnosť. Navrhovateľ mal však právny záujem na vyriešení svojho vlastníctva k bytu. Navrhovateľ mal za to, že byt platne vydržal, nakoľko ho od roku 2005 oprávnene držal. Odporca však vo vzťahu k štátnym orgánom a tretím osobám spochybňoval navrhovateľov vlastnícky titul k bytu. Dňom smrti rodičov navrhovateľa prešlo na navrhovateľa právo v byte bývať. Predmetný byt bol na základe rozhodnutia notára neprededený, pričom sa dedil len ako podiel v družstve. Odporca v I. rade podal žalobu o vypratanie bytu. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Bratislava II. Odporca v I. rade však nebol ani vlastníkom a ani správcom bytu, a preto nemohol vstupovať do priestorov bytu navrhovateľa a za predmety a listiny, ktoré chýbajú nesie zodpovednosť za škodu. Podľa § 27 zákona č. 42/1992 Zb. sa mali stať rodičia žalobcu, Viktor a Mária Fekete, vlastníckmi bytu a spoluvlastníkmi nebytového priestoru, čo však odporca v I. rade prekazil a vyvlastnil byt aj s pivnicou.

Navrhovateľ mal ďalej za to, že odporca v I. rade nemôže byť platne zapísaný ako družstvo v obchodnom registri, čím nemá právnu spôsobilosť byť družstvom a nemôže sa vyhnúť likvidácii podľa § 765 odsek 4 Obchodného zákonníka, lebo sa v zákonnej lehote nepretransformovalo tým, že by predložilo hodnoverný transformačný projekt. Je nežiaduce, aby družstvo, ktoré je právnickou osobou, zodpovedalo za svoje záväzky celým svojím majetkom, ktorým je aj byt navrhovateľa po jeho rodičoch. Ak má odporca ako družstvo zaniknúť likvidáciou a výmazom z obchodného registra, pretože nesplnilo podmienky transformačného projektu, navrhovateľ žiadal za vyvlastnenie bytu a pivnice a preplatky na nájomnom jeho právnych predchodcov, v dôsledku čoho sa krátilo jeho dedičstvo, zaplatenie peňažnej sumy, ako uviedol v petite vzájomného návrhu.

Podaním zo dňa 18.05.2007 doručeným súdu dňa 25.05.2007 žiadal navrhovateľ pripustenie rozšírenia účastníkov konania na strane odporcu o SR zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti SR, Generálnou prokuratúrou SR, Ministerstvom vnútra SR a Národnou radou SR. Zároveň navrhovateľ žiadal, aby súd pripustil zmenu petitu návrhu tak, že odporca v I. rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 99.581,76 € za vyvlastnenie bytu a sumu 10.124,15 € (305.000,-Sk) za vyvlastnenie pivnice, a súčasne sú odporcovia v I. až V. rade povinní spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi majetkovú škodu vo výške 281.783,18 € (8.489.000,-Sk) a nemajetkovú ujmu v sume 7.966,54 € (240.000,-Sk) za sťažené spoločenské uplatnenie, sumu 2.389,96 € (72.000,-Sk) bolestného, sumu 39.832,70 € (1.200.000,-Sk) za stratu na zárobku, sumu 165.969,59 € (5.000.000,-Sk) podľa § 11 Občianskeho zákonníka za stratu dobrého mena.

Návrh zdôvodnil tým, že odporcovia v II. až V. rade súčinnili s odporcom v I. rade na vyvlastnení bytu a pivnice a na rozkradnutí vecí navrhovateľa. Navrhovateľ bol bez rozhodnutia súdu z vlastného bytu deložovaný do cely predbežného zadržania a následne do väzby.

Uznesením zo dňa 21.07.2008 č.k. 10C/38/2008-35 súd nepripustil zmenu návrhu v nasledovnom znení: Odporcovia v I. až V. rade sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi majetkovú škodu vo výške 281.783,18 € (8.489.000,-Sk) a nemajetkovú ujmu v sume 7.966,54 € (240.000,-Sk) za sťažené

spoločenské uplatnenie, sumu 2.389,96 € (72.000,-Sk) bolestného, sumu 39.832,70 € (1.200.000,-Sk) za stratu na zárobku, sumu 165.969,59 € (5.000.000,-Sk) podľa § 11 Občianskeho zákonníka za stratu dobrého mena.

Súd ďalej nepripustil pristúpenie SR zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR, Generálnou prokuratúrou SR, Ministerstvom vnútra SR a Národnou radou SR do konania vedeného pod sp.zn. 10C/38/2008. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 15Co/473/2008-45 zo dňa 30.01.2009 odmietol odvolanie navrhovateľa v časti, v ktorej súd nepripustil zmenu petitu. Vo zvyšnej časti zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že do konania pripustil ako odporcov v II. až V. rade SR zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti SR, Generálnou prokuratúrou SR, Ministerstvom vnútra SR a Národnou radou SR.

Výzvou zo dňa 19.05.2009 súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 5.974,50 €. Na základe návrhu navrhovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku bolo uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 13.01.2010, ktorým navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal, zmenené rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 7Co/107/2010-104 tak, že navrhovateľovi sa oslobodenie od súdnych poplatkov priznáva.

Súd výzvou zo dňa 08.11.2012 vyzval odporcov v II. až V. rade, aby sa vyjadrili k vzájomnému návrhu navrhovateľa na začatie konania.

Písomným podaním zo dňa 04.01.2013 doručeným súdu dňa 09.01.2013 bolo súdu predložené vyjadrenie odporcu v II. rade k vzájomnému návrhu navrhovateľa. Uviedol, že hoci bol pripustený do konania na strane odporcu, z navrhovateľom navrhovaného petitu nevyplýva uloženie povinnosti odporcovi v II. rade. Mal za to, že s ohľadom na danú situáciu je potrebné vyzvať navrhovateľa, či vôbec trvá na tom, aby bol odporca v II. rade účastníkom predmetného konania. Odporca v II. rade namietal pasívnu legitímáciu. Nedostatok pasívnej legitímácie znamená, že ten o kom navrhovateľ tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorej koná, týmto nositeľom nie je. Taktiež okrem nedostatku pasívnej legitímácie nie je odôvodniteľný záver o zastúpení Slovenskej republiky práve Ministerstvom spravodlivosti SR. Odporca v II. rade trval na tom, že nakoľko nemá pasívnu legitímáciu, je nevhodné sa vyjadrovať k meritu veci. Žiadal, aby súd návrh voči nemu zamietol.

V písomnom vyjadrení zo dňa 07.01.2013 doručeným súdu dňa 15.01.2013 odporca v IV. rade uviedol, že vznáša námietku nedostatku pasívnej legitímácie.

Dňa 22.01.2013 bolo súdu doručené podanie odporcu v V. rade zo dňa 15.01.2013, ktorým sa vyjadril k vzájomnému návrhu navrhovateľa. Uviedol, že z návrhu navrhovateľa nie je možné jednoznačne určiť, akého protiprávneho konania, resp. nekonania sa zákonodarný orgán dopustil. Mal za to, že ak súd vyhodnotí, že navrhovateľ sa domáha náhrady škody v zmysle § 514/2003 Z.z., tak účastníkom konania bude štát zastúpený štátnym orgánom. V zmysle § 21 odsek 4 a § 79 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že štát má spôsobilosť byť účastníkom konania. Odporca v V. rade však poukázal na to, že za štát by mal konať vždy len jeden štátny orgán, pričom je absurdné, aby bol štát v konaní zastúpený viacerými štátnymi orgánmi. Tiež poukázal na to, že Národnej rade SR ako odporcovi v V. rade nikdy nebola doručená žiadosť na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Národná rada SR je jediným ústavodarným a zákonodarným orgánom, pričom právne predpisy, na ktorých sa uzniesla, nie sú oprávnené preskúmať všeobecné súdy, ale len Ústavný súd SR. Odporca v V. rade vzhľadom na uvedené okolnosti žiadal, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Dňa 21.02.2013 bolo súdu doručené vyjadrenie odporcu v III. rade, ktorý uviedol, že navrhovateľ argumentuje údajnými pochybeniami orgánov prokuratúry, pričom žiadal, aby súd na túto argumentáciu neprihliadol. Navrhovateľ totiž operoval len so svojimi subjektívnymi dojmami, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal. Preto žiadal, aby súd návrh zamietol v celom rozsahu.

Uznesením zo dňa 26.02.2013 č.k. 10C/38/2008-151 súd vyzval navrhovateľa na odstránenie väd podania zo dňa 22.03.2007 upresnením, či trvá na návrhu voči odporcom v II. až V. rade, a aby uviedol jasný, zrozumiteľný a vykonateľný petit návrhu, resp. voči ktorým odporcom a akej náhrady škody sa domáha. Podaním zo dňa 24.06.2013 podanom na tunajšom súde dňa 24.06.2013 navrhovateľ na výzvu súdu upresnil petit návrhu na začatie konania. Vzhľadom na upresnenie petitu, súd uznesením č.k. 10C/38/2008-187 zo dňa 31.03.2014 pripustil zmenu petitu nasledovného znenia: "Odporca v I.

rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 100.000 € spolu s úrokom vo výške 75.164 € a istinu 10.124 € spolu s úrokom 7.407 € a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, včítane trov konania. Odporcovia v II. až V. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne istinu 2.389,90 € spolu s úrokom 1.748 €, istinu 281.783,10 € spolu s úrokom 205.556 €, istinu 39.832,70 € spolu s úrokom 29.145 €, istinu 165.969,50 € spolu s úrokom 121.440 € a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, včítane trov konania".

Písomným podaním zo dňa 04.12.2013 odporca v V. rade doplnil svoje vyjadrenie k meritu veci. Uviedol, že sa odvoláva na svoje predchádzajúce písomné vyjadrenie zo dňa 15.01.2012 s poukazom na doterajší priebeh konania, ako i na nejednoznačnosť návrhu navrhovateľa voči odporcovi v V. rade, nemožnosť žalovať Národnú radu SR ako štátny orgán konajúci za štát, nemožnosť, aby štát viacnásobne vystupoval ako účastník konania. Ďalej uviedol, že ak súd vyhodnotí právny základ žaloby podľa zákona č. 514/2003 Z.z., tento zákon odvolací súd vylúčil v uznesení sp.zn. 7Co/107/2010 zo dňa 28.08.2012. O nárokoch navrhovateľa podľa zákona č. 514/2003 Z.z. bolo rozhodnuté v konaní sp.zn. 9C/200/2008. Odporcovi v V. rade nebola doručená žiadosť o predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody a taktiež ho nemožno žalovať ako orgán konajúci za štát. Od 01.01.2013 je v účinnosti novela zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorej nesprávnym úradným postupom nie je postup alebo výsledok postupu NR SR pri výkone zákonodarnej činnosti. Na záver uviedol, že návrh na začatie konania považuje za nedôvodný a neopodstatnený. Z obsahu návrhu nie je zrejmé, akého protiprávneho konania sa mal odporca v V. rade dopustiť.

Odporca v II. rade sa písomným podaním zo dňa 04.12.2013 doručeným súdu dňa 10.12.2013 vyjadril k predmetu sporu. Uviedol, že navrhovateľ sa domáha od odporcov zaplataenia rôznych súm, avšak neuvádza, čo tieto sumy predstavujú. Odporca v II. rade konštatoval neunesenie bremena tvrdenia, keďže nie je zrejmé, čo skutkovo predstavujú uplatnené sumy a akým spôsobom mali tieto nároky vzniknúť. Poukázal, že v spore nie je Slovenská republika pasívne legitimovaná a nie je ani odôvodniteľný záver o zastúpení Slovenskej republiky práve Ministerstvom spravodlivosti. Žiadal, aby súd návrh voči odporcovi v II. rade zamietol.

Podaním zo dňa 10.12.2013 podaným na súde dňa 13.12.2013 sa odporca v I. rade vyjadril, že považuje návrh navrhovateľa za ničím nepodložený, zmätočný a nedôvodný. Upríamal pozornosť na to, že navrhovateľom bol žalovaný už v minulosti, pričom v konaní sp.zn. 6C/210/2009 navrhovateľ úspešný nebol, pretože súd návrh navrhovateľa zamietol. Odporca v I. rade navrhol súdu návrh voči nemu zamietnuť ako nedôvodný.

Dňa 16.12.2013 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie odporcu v IV. rade zo dňa 10.12.2013. Uviedol, že hoci navrhovateľ trvá na návrhu na začatie konania aj voči odporcom v II. až V. rade, nešpecifikoval právny titul, z ktorého odvodzuje svoj nárok. Odporca v IV. rade mal za to, že do úvahy prichádza jednak zákon č. 514/2003 Z.z. a § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípade, ak má odporca v IV. rade konať za Slovenskú republiku, môže tak urobiť len vtedy, ak ho na to splnomocňuje zákon. V danom prípade odporca v IV. rade nie je pasívne legitimovaný v prípade, ak sa voči nemu navrhovateľ domáha peňažného nároku z titulu § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Na pojednávaní konanom dňa 27.06.2014 predstúpil navrhovateľ, ktorý uviedol, že sa návrhom na začatie konania domáha náhrady škody za nečinnosť štátu vo veci vymáhania splnenia povinnosti podľa zákona č. 42/1992 Zb., ktorý ukladá vydanie bytu oprávnenej osobe, t.j. otcovi navrhovateľa. Návrh navrhovateľa sa týka aj náhrady škody z titulu zásahu do rešpektovania práva na obydlie, majetku a osoby navrhovateľa. Navrhovateľ sa odvolal na európske právo, ktoré je nadradené členskému právu štátov Európskej únie. Jednotlivé štáty sa zaviazali rešpektovať Európsky dohovor o ľudských právach a základných slobodách. Na základe judikatúry Časič proti Chorvátsku rozhodnutie 28/26/06 z 15.01.2009 Európsky súdny dvor rozhodol, že zásah do obydlia musí byť primeraný a dôvodný. Navrhovateľ mal za to, že tento prípad je aplikovateľný na konkrétny spor, pretože podľa pôvodnej dohody bol oprávnený bývať v družstevnom byte. Navrhovateľ si uplatňoval náhradu škody podľa § 24 a §25 zákona č. 42/1992 Zb. Od odporcov v II. až V. rade si uplatňoval náhradu škody z titulu objektívnej zodpovednosti za celý právny problém ohľadom bytu, pretože odporca v I. rade použil represívne zložky štátu, aby ho deložoval z bytu.

Na otázku súdu, čo predstavuje suma náhrady škody, ktorú si uplatňuje od odporcu v I. rade uviedol, že hodnotu bytu a pivnice. Suma 2.389,90 € podľa vyjadrenia navrhovateľa pozostáva z bolestného,

pretože sa liečil na zápal nervov po návrate z väzby, suma 281.783 € predstavuje krivé obvinenie z trestného činu všeobecného ohrozenia. Navrhovateľ špecifikovať jednotlivé nároky bližšie nevedel. Na otázku súdu, či bol odsúdený, uviedol, že áno. Súvis odporcu v V. rade s jeho zadržaním videl v tom, že odporca v V. rade napísal zlý nevyhnutelný zákon. Ďalej navrhovateľ uviedol, že suma 39.832,70 € predstavuje rozkradnutie jeho bytu. Nevie kto to urobil a jeho veci mali byť umiestnené do úschovy. Suma 165.969,50 € predstavuje všetky nároky, ktorých istina prevyšuje 100.000 € ako majetkové škody, ktoré vznikli v dôsledku jeho neprítomnosti v byte, záhrade a v pivnici.

Na pojednávaní konanom dňa 27.06.2014 sa vyjadrili aj odporcovia v I. až V. rade. Odporca v I. rade žiadal návrh zamietnuť ako nedôvodný. Taktiež sa necítil byť v konaní pasívne legitimovaný. Obdobne sa vyjadril aj odporca v II. rade, ktorý uviedol, že v prípade, ak si navrhovateľ uplatňuje náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., jeho nárok nebol predbežne prerokovaný. Taktiež navrhovateľ nepreukázal základ nároku a ani jeho výšku. Aj odporcovia v III. a IV. rade uviedli, že nárok navrhovateľa nebol predbežne prerokovaný a navrhovateľ nepreukázal nesprávny úradný postup. Odporca v V. rade mal za to, že Národnú radu SR ako zákonodarný orgán nemožno žalovať za legislatívnu činnosť. Nároky navrhovateľa považoval za premlčané a taktiež neboli predbežne prerokované v prípade, ak sa navrhovateľ domáha náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

V zmysle § 24 zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a usporiadaní majetkových vzťahov v družstve, účinného v čase podania vzájomného návrhu na začatie konania, členovia bytových družstiev, ktorí sú nájomcami bytov a nebytových priestorov, môžu do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona vyzvať bytové družstvo na uzavretie zmluvy, ktorou na nich družstvo bezplatne prevedie vlastníctvo k bytu a nebytovému priestoru. Uplynutím tejto lehoty toto právo zaniká.

V zmysle § 25 citovaného zákona, obsahom zmluvy podľa § 24 je aj záväzok člena nahradiť bytovému družstvu nesplatený investičný úver s príslušenstvom, pripadajúci na prevádzaný byt alebo nebytový priestor, ďalej záväzok člena podieľať sa na nákladoch spojených s užívaním domu. Tieto záväzky prechádzajú aj na právnych nástupcov člena družstva.

V zmysle § 27 citovaného zákona, vlastníci družstevných bytov v domoch vo vlastníctve družstva sa stávajú v pomere k veľkosti ich bytov spoluvlastníkmi spoločných priestorov domu, v ktorom sa predmetné byty nachádzajú, okrem garáží.

V zmysle § 4 odsek 1 písmeno a), b), c), e), g) a i) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1) 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2) b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru, 3) c) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu, e) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní, g) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom, i) Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom.

V zmysle § 15 odsek 1 a 2 citovaného zákona, Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

V zmysle § 16 odsek 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

V zmysle § 420 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na náhradu škody proti odporcom v I. až V. rade nie je dôvodný.

Navrhovateľ nárok na náhradu škody proti odporcovi v I. rade zdôvodnil tým, že odporca v I. rade s rodičmi navrhovateľa neuzavrel zmluvu o prevode bytu do osobného vlastníctva, a preto rodičia navrhovateľa nemali povinnosť hradiť náklady súvisiace so správou bytu. Odporca v I. rade si však ponechal hradiť nájom, čím sa bezdôvodne obohatil. Odporca v I. rade podal návrh na vypratanie nehnuteľnosti, pričom navrhovateľ bol z bytu deložovaný a odporca v I. rade nesie podľa vyjadrenia navrhovateľa zodpovednosť za škodu za predmety a listiny, ktoré navrhovateľovi chýbajú. Mal za to, že odporca v I. rade nie je platne zapísaný ako družstvo v obchodnom registri a nemôže sa vyhnúť likvidácii.

Súd z výpisu z Obchodného registra zistil, že odporca v I. rade, t.j. Stavebné bytové družstvo Bratislava II je ako družstvo zapísané v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I odo dňa 01.09.1960. Znamená to, že k jeho zániku nedošlo a teda má spôsobilosť mať práva a povinnosti. K jeho likvidácii podľa § 22 odsek 2 zákona č. 42/1992 Zb., na ktorý sa odvoláva navrhovateľ, nedošlo, nakoľko na to nebol daný dôvod.

Aj v súčasnej dobe je odporca v I. rade zapísaný ako družstvo v Obchodnom registri a preto tvrdenia navrhovateľa o tom, že nie je platne zapísaný sú irelevantné. V danom prípade súd vychádza zo skutočností, ktoré vyplývajú z Obchodného registra, a o ktorých platí domnienka ich pravdivosti. Taktiež tvrdenia navrhovateľa o skutočnosti, že sa odporca v I. rade nevyhne likvidácii sú navrhovateľom ničím nepodložené a nie je zrejmé, čo predmetnou argumentáciou navrhovateľ sleduje. Súd ďalej uvádza, že nie je v právomoci súdu preskúmavať platnosť, resp. neplatnosť zápisu odporcu v I. rade do Obchodného registra.

Vzhľadom k týmto tvrdeniam navrhovateľa súd upriamuje pozornosť aj na konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Bratislava II, konkrétne sp.zn. 7C/76/2005. V tomto konaní sa odporca v I. rade v postavení navrhovateľa domáhal zaplatenia peňažnej pohľadávky z titulu užívania bytu na Š. ulici XX v L. navrhovateľom bez právneho dôvodu. Aj v tomto konaní navrhovateľ namietal, že odporca v I. rade neprešiel transformáciou, pričom súdom boli tvrdenia vyhodnotené ako bezpredmetné. H.. S. O. bol zaviazaný povinnosťou uhradiť Stavebnému bytovému družstvu Bratislava II náklady spojené s užívaním bytu. Predmetný rozsudok potvrdil Krajský súd v Bratislave a na dovolanie H.. S. O. Najvyšší súd SR dovolanie odmietol. Aj s poukazom na uvedené konanie a výsledky dokazovania v predmetnom konaní má súd za to, že existencia odporcu v I. rade nie je sporná a odporca v I. rade má spôsobilosť byť účastníkom konania.

S ohľadom na navrhovateľom uplatnený nárok na náhradu škody voči odporcovi v I. rade súd právne subsumoval tento nárok pod ustanovenie § 420 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, pričom, aby vznikol nárok na náhradu škody musia byť splnené nasledovné predpoklady zodpovednosti za škodu: a) porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), b) vznik škody ako majetkovej ujmy, c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, d) zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil (ide o zodpovednosť za predpokladané zavinenie). Všetky tieto zákonné predpoklady musia byť splnené kumulatívne.

Súd z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ nepreukázal, že odporca v I. rade porušil právnu povinnosť, v dôsledku ktorej vznikla navrhovateľovi škoda. Navrhovateľ za porušenie právnej povinnosti považoval konanie odporcu v I. rade, z podnetu ktorého bol navrhovateľ deložovaný z bytu na Šalviovej ulici č. 48 v Bratislave. Navrhovateľ však súdu o týchto skutočnostiach nepredložil žiadne listinné dôkazy a ani iné dôkazy, z ktorých vyvodzoval zodpovednosť odporcu v I. rade za škodu. V tejto

súvislosti súd uvádza, že každého z účastníkov sporového občianskeho súdneho konania zaťažuje tzv. dôkazné bremeno, tj. povinnosť preukázať svoje tvrdenia v zmysle § 120 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku. V sporovom konaní je navrhovateľ povinný uviesť skutočnosti, o ktoré sa opiera jeho právo, pričom podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Splnenie dôkaznej povinnosti ešte neznamená unesenie dôkazného bremena, ak splnenie tejto povinnosti nevedie k preukázaniu jeho tvrdení. Ak teda účastník konania, ktorý splnil povinnosť tvrdenia i povinnosť dôkaznú, navrhnutými i vykonanými dôkazmi nepreukázal nepochybne skutočnosťami ním tvrdené, znáša procesnú zodpovednosť za nedokázanie tvrdených skutočností, tj. neunesenie dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno určujú normy hmotného práva. V zásade ho má ten, v koho záujme je dokazovanie určitej skutočnosti. Procesný neúspech v spore postihuje v sporovom konaní toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Dôkazné bremeno postihuje zásadne vždy toho, kto niečo tvrdí. Spravidla preto postihuje najskôr navrhovateľa, pokiaľ sa mu nepodarilo navrhnutými dôkazmi preukázať tvrdený nárok.

V zmysle uvedeného a obsahu spisového materiálu súd konštatuje, že navrhovateľ neunesol dôkaznú povinnosť ani bremeno tvrdenia. Nepreukázal, že odporca v I. rade porušil právnu povinnosť v súvislosti s deložovaním navrhovateľa z bytu na Š. ulici č. XX v L..

Škoda mala navrhovateľovi vzniknúť na predmetoch a listinách, ktoré boli súčasťou bytu. V priebehu celého konania však navrhovateľ súdu neuviedol, ktoré údajné predmety či listiny mu chýbajú, z čoho pozostáva výška škody uplatnená voči odporcovi v I. rade a ani akým spôsobom dospel k výpočtu uvedenej výšky škody. Je preto súdom nepreskúmateľná výška nároku navrhovateľa voči odporcovi v I. rade.

Keďže súd v konaní nezistil porušenie právnej povinnosti odporcu v I. rade a ani vznik škody, nemôže existovať príčinná súvislosť medzi nimi.

Preto je nad všetky pochybnosti, že neexistuje zodpovednosť odporcu v I. rade za údajnú škodu spôsobenú navrhovateľovi a návrh navrhovateľa voči odporcovi v I. rade je nedôvodný.

Navrhovateľ vo svojom návrhu na začatie konania tiež uviedol, že si odporca nechal platiť nájom, ktorý svojvoľne zvyšoval. Rodičia navrhovateľa riadne platili nájom do roku 1996, ktorý si odporca v I. rade ponechal bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohatil.

V zmysle § 451 odsek 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Ani tu navrhovateľ nepreukázal, že v danom prípade došlo zo strany odporcu v I. rade k bezdôvodnému obohateniu titulom úhrad nájomného. Uvedené je len v rovine úvah navrhovateľa, bez akejkoľvek právnej a skutkovej argumentácie. Súd v tejto súvislosti opätovne poukazuje na konania sp.zn. 7C/76/2005, ako i sp.zn. 31Ro/671/2005, 12C/182/2004 vedené na tunajšom súde proti navrhovateľovi, v ktorých bol navrhovateľ žalovaný odporcom v I. rade za neplatenie úhrad spojených s užívaním bytu na Š. ulici XX v L.. Z obsahu týchto spisov súd zistil, že navrhovateľovi bola ako odporcovi uložená povinnosť uhradiť nájomné. Preto tvrdenia navrhovateľa o akejkoľvek neoprávnenosti odporcu v I. rade účtovať nájomné, resp. úhrady za užívanie bytu, sú nepravdivé.

Na záver súd s ohľadom na právnu argumentáciu nároku navrhovateľa na náhradu škody v spojení s ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúcu sa ochrany osobnosti, poukazuje na konanie sp.zn. 6C/210/2009 vedené na tunajšom súde, kde sa navrhovateľ voči odporcovi v I. rade domáhal zaplatenia sumy 100.000 € titulom poškodenia dobrého mena, ako i ospravedlnenia, ktoré bolo právoplatne ukončené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 21.10.2010 č.k. 6C/210/2009-132 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, ktorým súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že argumentácia navrhovateľa je postavená na obdobných okolnostiach súvisiacich s deložovaním navrhovateľa z bytu na Šalviovej ulici v Bratislave, ako je tomu i v tomto konkrétnom prípade. V konaní sp.zn. 6C/210/2009 súd vyhodnotil tvrdenia navrhovateľa za neopodstatnené a súd nemal preukázané, že došlo k zásahom do práv chránených § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Hoci navrhovateľ uvádza, že mu vznikla škoda z titulu zásahu do rešpektovania práva na obydlie, majetku a osoby navrhovateľa, tieto jeho tvrdenia súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Je nesporné, že k vyprataniu navrhovateľa z bytu na Šalviovej ulici v Bratislave reálne došlo, avšak zákonným postupom. Nebolo súdu preukázané, že deložovanie navrhovateľa proti nezákonné.

Súd sa ďalej zaoberal údajnou zodpovednosťou za škodu odporcov v II. až V. rade.

Súd pri hodnotení záveru, či bola navrhovateľovi spôsobená škoda odporcami v II. až V. rade sa riadil ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z.z. účinného v čase, keď Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. č.k. 15Co/473/2008-45 zo dňa 30.01.2009 pripustil odporcov v II. až V. rade do konania. Navrhovateľ v priebehu konania nedoplnil právnu kvalifikáciu, o ktorú opiera svoj nárok na náhradu škody. Nakoľko odporcami v II. až V. rade je Slovenská republika zastúpená rôznymi orgánmi, súd mal za to, že sa navrhovateľ v danom prípade domáha náhrady škody údajne spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom.

V prvom rade sa súd zaoberal skutočnosťou, či sú odporcovi v II. až V. rade pasívne legitimovaní v konaní, pretože vzniesli námietku nedostatku pasívnej legitímácie.

Pasívne legitimovaný je ten, kto je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, o ktorých sa v konaní rozhoduje. Odporcami v II. až V. rade je Slovenská republika, ktorá je zastúpená rôznymi štátnymi orgánmi.

Podľa § 21 ods.4 veta prvá O.s.p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 79 ods.1 veta piata O.s.p. ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať.

Pasívna legitímácia účastníka konania - Slovenskej republiky je nespochybniteľná. Posúdenie, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu, má však len procesný význam z hľadiska predmetu sporu. Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene odporcu konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie odporcu, zistené nedostatky v zastúpení odporcu majú povahu nedostatku procesných podmienok konania (R 48/1967).

Dokonca aj v prípade, ak navrhovateľ neoznačí správne štátny orgán, ktorý konal v mene štátu, je súd povinný v záujme rýchlo vedeného konania konať s orgánom, ktorý je oprávnený v týchto vzťahoch menom štátu vystupovať.

Súd je toho názoru, že označenie štátnych orgánov tak ako uviedol navrhovateľ, a voči ktorým sa domáha peňažných nárokov z titulu náhrady škody je správne. Je zrejmé, že navrhovateľ sa domáhal voči každému označenému orgánu náhrady škody z rôznych právnych titulov, resp. odporcu v V. rade žaluje za nesprávne, "zlé", vydané zákony, odporcu v III. a IV. rade žaluje za krivé obvinenie z trestného činu všeobecného ohrozenia a odporcu v II. rade za postup a rozhodnutie všeobecných súdov.

Zákon č. 514/2003 Z.z. definuje v ustanoveniach 5 až 9 nezákonné rozhodnutie, rozhodnutie o zatknutí, zadržanie alebo iné pozbavenie osobnej slobody, rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe a nesprávny úradný postup. Z uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia vznikne vtedy, a teda si ho účastník môže uplatniť vtedy, ak nezákonné rozhodnutie, ktorým mala vzniknúť škoda bolo zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Taktiež sa vyžaduje, aby nezákonné rozhodnutie bolo napadnuté opravným prostriedkom.

Navrhovateľ však v konaní nepredložil žiadne také nezákonné rozhodnutie odporcov v II. až v V. rade, ktoré by zakladalo zodpovednosť Slovenskej republiky za údajnú vzniknutú škodu navrhovateľovi. Opätovne súd poukazuje na to, že je to len subjektívny pohľad navrhovateľa na rozhodnutia vydané príslušnými štátnymi orgánmi súvisiace s deložovaním navrhovateľa z bytu na Š. ulici v L., s ktorými sa pravdepodobne nestotožnil, avšak ktoré boli vydané v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Taktiež navrhovateľ súdu nepredložil žiadne také nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo na základe ním podaného opravného prostriedku zmenené, prípadne zrušené, ktoré by tak zakladalo nárok na náhradu škody voči niektorému z odporcov v II. až V. rade.

Taktiež nebol v konaní preukázaný nesprávny úradný postup odporcov v II. až V. rade.

Okrem iného zákon č. 514/2003 Z.z. predpokladá pred podaním žaloby na náhradu škody v zmysle tohto zákona, podať písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na príslušnom orgáne.

Je nesporné, že ani táto podmienka navrhovateľom splnená nebola. Práve naopak, odporcovia v II. až V. rade potvrdili, že navrhovateľ nepodal písomný návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Je teda zrejmé, že bez existencie nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu nemohla navrhovateľovi vzniknúť škoda a preto je návrh voči odporcom v II. až V. rade neopodstatnený.

Vzhľadom k zisteným skutočnostiam a citovaným zákonným ustanoveniam súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, pretože nemal preukázané, že by došlo k vzniku škody na strane navrhovateľa porušením akejkolvek právnej povinnosti odporcami v I. až V. rade.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešným účastníkom konania, t.j. odporcom v I. až V. rade náhradu trov konania nepriznal, nakoľko im v priebehu konania žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinná dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251, ods. 1, veta prvá OSP).